

Luomusitoumus, ympäristösopimukset ja ei- tuotannolliset investoinnit 2023

Haettavat sitoumukset/sopimukset 2023 ja hakuaikataulu

Luomusitoumus	15.6.2023
Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus	15.6.2023
Kosteikon hoitosopimus	15.6.2023
Alkuperäisrotusopimus	2.3.2023
Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus	15.6.2023
Ei tuotannollinen investointi/kosteikko	30.6.2023

Sopimukset ja sitoumukset Vipun kautta ja Ei-tuotannolliset Hyrrän kautta, AP kasvit paperilla.

Vuosina 2019 - 2022 alkaneet luomusitoumukset/ympäristösopimukset

Viljelijä voi

- **luopua** sitoumuksesta/sopimuksesta ilman takaisinperintää **ja hakea uutta** uuden kauden mukaista viisivuotista sitoumusta/sopimusta

TAI

- **mukauttaa** eli pitää vanhaan sitoumuksen/sopimuksen voimassa alkuperäisen sitoumuskauden loppuun saakka

TAI

- **luopua** sitoumuksesta/sopimuksesta

Ilmoitus ELY-keskukselle ennen 30.4, kirje lähetetty

HUOM! Luomuvalvonta!

Yleistä ympäristösopimuksista ja luomusitoumuksesta

- erillinen tukijärjestelmä
- ei vaadita ympäristösitoumusta
- Viisivuotisia, alkaa 1.5.2023, paitsi alkuperäisrotu
  - + pidentyksiä
- aktiivilijelijä
- vähintään 18-vuotias
- Vaadittavat suunnitelmat voidaan rahoittaa neuvon kautta
- Pinta-alan lisäys ja poisto

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

Kolme erilaista sitoumustyyppiä

• Kasvintuotannon sitoumus	160 €/ha	> 5 ha
• Eläintuotannon sitoumus	130 €/ha	> 5 ha
• Avomaan vihannekset	590 €/ha	> 1 ha

Koulutusvaatimukset

- 5 + 2 päivää, kuin ennen
- + 1 päivä tai 3 h neuvonta

Valvontajärjestelmä

- Viimeistään 30.4.2023

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

Myyntikasvit

- 30% vuosittain
- Ei ennen tuleentumista korjattu
- Ei seoskasvustoja
- Vnp 80/2023, liite 2

Eläimet, vähimmäisvaatimus (5 ey ja 0,5 ey/ha)

- Naudat, lampaat, vuohet, siat, siipikarjaa
- Vähintään 5 ey/vuosi
- Vähintään 0,5 ey/ha täyteen tukeen
- Eläin laji luomuvälvonnassa
- Eläinten hyvinvointi, laidunnus ja ulkoilu, ei voi valita!

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

Vuosittain laiduntamalla tai niittämällä ja niittojätteen poiskorjuulla hoidettavat:

- Perinnebiotoopit
  - Kallioketo, keto, niitty, rantaniitty, lehdesniitty, hakamaa, metsälaidun ja nummi
- Luonnonlaitumet
  - Tulee sijaita maatalousympäristöön kuuluvassa maisemakokonaisuudessa
- peltojen reuna-alueet,
- pellon ja tien tai pellon ja vesistön välinen reuna-alue tai metsäsaareke
- Maatalousympäristön uhanalaisen lajiston säilymistä edistävät kohteet
- Maatalousympäristön muinaismuistokohteet ja pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvät maaseudun kulttuuriperinnön hoitokohteet

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

- Sopimusalue > 0,3 ha
- Hoito niittämällä tai laiduntamalla vuosittain
- Korvaustasot
  - 460 €/ha tai 610 €/ha
- Yksivuotiset toimenpiteet
  - Kunnostusraivaus 450 €/ha
  - Aitaus 1500 €/ha
  - Petoaitaus 2400 €/ha
- Maankäyttölajit
  - Pysyvät nurmi, metsämaa tai muu ala
  - Ympäristösopimusala pysyvä nurmi, muu ala tai puustoinen

Alkuperäisrotueläinten kasvattaminen

- Naudat, lampaat, vuohet, hevoset ja maatiaiskanat
- Hakijan hallinnassa 1.1.2023
- Sopimuskausi 1.1.2023 – 31.12.2023
  - Haetaan vuosittain
- On saanut jälkeläisiä
- Korvaustasot
  - Naudat 683 €/ey
  - Lampaat 300/350 €/ey
  - Vuohet 350 €/ey
  - Hevoset 350 €/ey
  - Maatiaiskanat 300 €/parvi

Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus

- Alkuperäiskasvilajike on rekisteröity. Tuenhakija varastoi ja säilyttää vähintään 2 ha:n siementarvetta
- Sopimus voidaan tehdä seuraavien alkuperäiskasvien ylläpidosta:
  - maatiaislajikkeet
    - nurmi- ja rehukasvit, viljakasvit, juurikkaat, siemenperunat, ölj- ja kuitukasvit, vihannekset
  - vanhat kauppalajikkeet ja muuntuneet kannat
- Sopimusta haetaan ELY-keskuksesta paperilomakkeella 15.6.2023 mennessä
  - Liitteeksi jäljennös Ruokaviraston ylläpitopäätöksestä
  - Paperilomaketta ei vielä julkaistu
- Korvauksen määrä 400 €/lajike/vuosi

Kosteikon hoitosopimus

- Viljelijä, rek. Yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö
- Minimiala, > 0,3 ha
- Tuki 500€/ha
- Tukikohde ei maatalousmaana enää
- Toimenpiteet
  - lietteen poisto
  - pohjapatojen muodostaminen
  - patojen ja uoman hoitotoimet
  - vedenpinnan säätely sekä
  - kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto,

Ei-tuotannollinen investointi/kosteikko

- Viljelijä, rek. Yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö
- Kosteikon perustaminen
  - Kosteikot
  - pienten kosteikkojen ketjut
  - Kaksitasouomat
  - kosteikkomaiset tulva-alueet
  - tulvatasanteiden luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaiseen perustamiseen ja
  - uoman luonnontilan parantamiseen
  - turvepeltojen muuttamiseen kosteikoksi tai suon kaltaiseksi alueeksi.
muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 prosenttia

Ei-tuotannollinen investointi/kosteikko

- Pinta-ala vaatimukset
  - 10% peltoa valuma-alueesta
  - 1% kosteikko pinta-ala valuma-alueesta
- Korvauksen enimmäismäärä
  - yli 0,5 hehtaarin kohteet 12 000 €/ha
  - 0,3–0,5 hehtaarin kohteet 4 100 €/kohde
  - Uomat 21 €/metri
- suunnittelukustannukset

Maastokatselmoinnit (Moma ja kosteikko)

- Kaikki sopimukset ja sopimuslohkot käydään läpiin
  - Vanhat, uudet ja yksivuotiset toimenpiteet
- Sopimukseen haettujen lohkojen pinta-alat mitataan, tehdään tukikelpoisuusarviointi ja otetaan paikkaan sidottuja valokuvia.
- varmistuttava pysyvän nurmen vaatimusten täyttymisestä
- Tuenhakijalle ilmoitetaan
- Viimeistään ennen toisen sopimusvuoden ensimmäistä maksua

Maastokatselmoinnit

Hallinnollisella tarkastuskäynnillä:

1. mitataan pinta-ala
2. tarkastetaan täyttääkö ala tuen myöntämiseksi asetetut edellytykset
3. katsotaan pysyvät nurmet
4. kasvikoodi varmennetaan oikeaksi
5. yksivuotiset toimenpiteet
6. hoitamattomat alueet

Maastokatselmoinnin yhteydessä voidaan:

- hylätä tarpeettomat toimenpiteet tukihakemukselta (yksivuotisten toimenpiteiden osalta)
- hylätä lohkoja
- rajata tukikelpoista alaa
- hylätä/purkaa koko sopimushakemus

Yhteystiedot

Pohjanmaan ELY Kokkola

- Heidi Häggblom heidi.haggblom@ely-keskus.fi 0295 016 417
- Lars Björkgård lars.bjorkgard@ely-keskus.fi 0295 028 540

Pohjanmaan ELY Vaasa

- Meiju Tikkanen meiju.tikkanen@ely-keskus.fi 0295028576
- Dennis Jakobsson dennis.jakobsson@ely-keskus.fi
0295016499
- Ulrika Granfors ulrika.granfors@ely-keskus.fi 0295028550